

POSTANOWIENIE

Dnia 7 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w sprawie **M. Z.**,
skazanego z art. 278 § 3a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 7 października 2025 r.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu
z dnia 9 kwietnia 2025 r., sygn. akt II Ka 74/25,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Stalowej Woli
z dnia 10 grudnia 2024 r., sygn. II K 389/24,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć
skazanego.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

M. Z. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 31 maja 2024 r. w S. woj. [...] około godz. 13:30, w sposób szczególnie zuchwały, zabrał w celu przywłaszczenia butelkę alkoholu marki Ż. o pojemności 0.5l i wartości 27.99 zł na szkodę P. z s. w S., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt II K 200/19, tj. o przestępstwo z art. 278 § 3a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,
2. w dniu 1 czerwca 2024 r. w S. woj. [...] około godz. 15:35. w sposób szczególnie zuchwały, zabrał w celu przywłaszczenia butelkę alkoholu marki Ż. o pojemności 0,7l i wartości 47.49 zł na szkodę P. z s. w S., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt II K 200/19, tj. o przestępstwo z art. 278 § 3a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,
3. w dniu 3 czerwca 2024 r. w S. woj. [...] około godz. 16:00, w sposób szczególnie zuchwały, zabrał w celu przywłaszczenia butelkę alkoholu marki P. o pojemności 0,5l i wartości 29.59 zł na szkodę P. z s. w S., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt II K 200/19, tj. o przestępstwo z art. 278 § 3a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,
4. w dniu 4 czerwca 2024 r. w S. woj. [...] około godz. 07:05, w sposób szczególnie zuchwały, zabrał w celu przywłaszczenia butelkę alkoholu marki S. o pojemności 0.5l i wartości 42,99 zł na szkodę P. z s. w S., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt II K. 200/19, tj. o przestępstwo z art. 278 § 3a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.
5. w dniu 4 czerwca 2024 r. w S. woj. [...] około godz. 12:00, w sposób szczególnie zuchwały, zabrał w celu przywłaszczenia butelkę spirytusu o pojemności 0,5l i wartości 75.99 zł na szkodę P. z s. w S., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia

wolności za umyślne przestępstwa podobne, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt II K 200/19, tj. o przestępstwo z art. 278 § 3a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

6. w dniu 5 czerwca 2024 r. w S., woj. [...] około godz. 07:00, w sposób szczególnie zuchwały, zabrał w celu przywłaszczenia butelkę alkoholu marki S. o pojemności 0.7l i wartości 58.99 zł na szkodę P. z s. w S., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt II K. 200/19. tj. o przestępstwo z art. 278 § 3a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

7. w dniu 5 czerwca 2024 r. w S.. woj. [...] około godz. 12:00, w sposób szczególnie zuchwały, zabrał w celu przywłaszczenia butelkę alkoholu marki S. o pojemności 0,5l i wartości 40.99 zł na szkodę P. z s. w S. , przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt II K 200/19, tj. o przestępstwo z art. 278 § 3a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

8. w dniu 12 lipca 2024 r. w S.. woj. [...], w sposób szczególnie zuchwały, zabrał w celu przywłaszczenia butelkę alkoholu marki W. o pojemności 0,5l i wartości 35.99 zł na szkodę P. z s. w S., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt II K 200/19. tj. o przestępstwo z art. 278 § 3a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

9. w dniu 13 lipca 2024 r. w S.. woj. [...], w sposób szczególnie zuchwały, zabrał w celu przywłaszczenia butelkę alkoholu marki P. o pojemności 0.5l i wartości 25.59 zł na szkodę P. z s. w S., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt 11 K 200/19. tj. o przestępstwo z art. 278 § 3 a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

10. w dniu 13 lipca 2024 r. w S., woj. [...], w sposób szczególnie zuchwały, zabrał w celu przywłaszczenia butelkę alkoholu marki W. o pojemności 0,7l i wartości 49.99 zł na szkodę P. z s. w S., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 5 marca 2020 r., sygn. akt II K 200/19, tj. o przestępstwo z art. 278 § 3a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 10 grudnia 2024 r., sygn. akt II K 389/24, oskarżonego uznano za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w pkt. 1-10 aktu oskarżenia, ponadto ustalając że:

- w dniu 31 maja 2024r. w sposób szczególnie zuchwały zabrał butelkę alkoholu marki Ż. o pojemności 0,5l i wartości 27,99 złotych;
- w dniu 5 czerwca około godz. 07:00 w sposób szczególnie zuchwały zabrał butelkę alkoholu marki S. o pojemności 0.5l i wartości 40,99 złotych;
- w dniu 5 czerwca około godz. 12:00 w sposób szczególnie zuchwały zabrał butelkę alkoholu marki S. o pojemności 0.7l i wartości 58.99 złotych;
- w dniu 13 lipca 2024r. około godziny 07:20 w sposób szczególnie zuchwały zabrał butelkę alkoholu marki P. o pojemności 0,5l i wartości 25,59 złotych;
- w dniu 13 lipca 2024 r. około godziny 16:05 w sposób szczególnie zuchwały zabrał butelkę alkoholu marki W. o pojemności 0,7l i wartości 49,99 złotych,

a stanowiących występki z art. 278 § 3a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. przy przyjęciu, że zostały popełnione ciągiem przestępstw z art. 91 § 1 k.k., za który – na podstawie art. 278 § 3a k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. – wymierzono oskarżonemu karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie.

Ponadto, na mocy art. 93a § 1 pkt 3 k.k. w zw. z art. 93c pkt 5 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek zabezpieczający w postaci terapii uzależnień, zaś na mocy art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek kompensacyjny w postaci obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego P. z/s w S. kwoty 435,60 złotych.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, który – podnosząc zarzuty naruszenia prawa materialnego (art. 278 § 3a k.k., art. 53 § 1

k.k., art. 64 § 1 k.k.) oraz obraży przepisów postępowania karnego (art. 201 k.p.k. i art. 203 § 2 k.p.k.), a także wskazując na rażącą niewspółmierność orzeczonej kary – wniósł o zmianę wyroku Sądu I instancji i uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie przypisanie mu wykroczeń z art. 119 k.w. i wymierzenie mu na tej podstawie kary bądź uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2025 r., sygn. akt II Ka 74/25, zmienił zaskarżony wyrok w pkt. I w ten sposób, że za podstawę skazania przyjął przypisy art. 278 § 3a k.k. w zw. z art. 64 § 1 kk i w zw. z art. 91 §1 k.k. W pozostałej części utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Wyrok Sądu odwoławczego został zaskarżony kasacją obrońcy skazanego, który podniósł następujące zarzuty:

I. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego - mające wpływ na treść wyroku Sądu II instancji, w szczególności art. 433 § 2 k.p.k. na skutek nierozważania wszystkich zarzutów apelacyjnych, apelacji oskarżonego:

1. zarzutu braku działania **M. Z.** w celu osiągnięcia korzyści majątkowej (zarzut II apelacji), albowiem w ustalonym stanie faktycznym - **M. Z.** nie działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej,

- zabrany z półek sklepowych alkohol wypijał natychmiast, wobec chorobowych, natury psychotycznej, objawów choroby alkoholowej, bez żadnej korzyści majątkowej,

- w niektórych przypadkach pozostawiał pieniądze, rzeczy wartościowe za alkohol, (zeznania z rozprawy z 2024-12-03 A. K., A. B., E. N. – ekspedientek);

2. nie doszło do przysporzenia majątkowego po stronie **M. Z.** a, nie doszło do majątkowego zwiększenia jego aktywów lub zmniejszenia pasywów, strat, zatem - nie wyczerpane zostały kluczowe znamiona przestępstwa z art. 278 § 3a k.k. - kradzieży - działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej;

II. nieuwzględnienie z obrazą art. 433 § 2 k.p.k. w zakresie zarzutów apelacyjnych z pkt. II co do znamion czynu - działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, - orzeczeń Sądu Najwyższego kształtujących pojęcie i wykładnię korzyści majątkowej - uchwały SN z 15.02.1977 r. VII KZP 16/76, uchwały SN z 10.01.1980 r. VII KZP 41/78 wyroku SN z 16.01.2009 r., IV KK 269/08, wedle

których w zachowaniu **M. Z.** brak istotnego znamienia przestępstwa z art. 278, 278 § 3a k.k., a w żadnej mierze - nie doszło w ustalonym stanie faktycznym, do korzyści osobistej po stronie **M. Z.** a;

III. obrazę - art. 433 § 2 k.p.k. - na skutek nieodniesienia się przez Sąd II instancji do zarzutu z pkt. I - apelacji - to jest braku reakcji personelu sklepu P. w S., skąd **M. Z.**, zabierał alkohol - zalecenia V- ce Prezesa P. - by nie stawiać oporu, co też potwierdza zapis z monitoringu sklepu (zeznania z rozprawy z 2024-12-03 Prezesa P. R. K.), co eliminuje kwalifikację prawną z art. 278 § 3a k.k., działania **M. Z.** a, gdyż nawet parokrotnie zabierał alkohol bez obecności klientów w sklepie.

IV. nieuwzględnienie, z obrazą art. 7 k.p.k. i art. 8 § 2 k.p.k. orzeczeń: (wskazywanego w apelacji s. 5), wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach z 24.01.2023 r. sygn. akt II Ka 462/22, Lex 3485390, oraz wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z 21.01.2025 r., sygn. akt II K 1161/24 - które w podobnym stanie sprawy, nie przyjmowały kwalifikacji z art. 278 § 3a k.k. a art. 119 k.w., o co też - wnoszono w apelacji;

V. obrazę art. 433 § 2 k.p.k. - w zw. z art. 201 k.p.k. - na skutek nierozważenia w istocie, faktu - że opinia biegłych psychiatrów co do stanu poczytalności **M. Z.** z k. 290 - 298, 540v - 542, jest niepełna, o tyle, że nie rozważano działania w stanie upojenia na podłożu patologicznym,

- że biegli pominęli ocenę, oraz nie odnieśli się do całej b. obszernej dokumentacji lekarskiej co do **M. Z.** - k. np. 615,618,713,738 - w tym złożonej w postępowaniu apelacyjnym, nie zawarli jej opisu w opiniach,

- pominęli dokumentację związaną z uszkodzeniem mózgu **M. Z.** z 13.03.2024 r, z S w L., przy apelacji,

- pominęli badania specjalistyczne TK i RM - możliwe do przeprowadzenia i wykonania,

- nie dokonano badań neurologicznych **M. Z.** a, w celu ew. ustalenia uszkodzenia CUN — właśnie w kierunku ew. ustalenia upojenia patologicznego lub na podłożu patologicznym,

- nie przeprowadzili w opinii możliwych, dostępnych badań np. wbrew wyrokowi SN z 28.05.2001 r. IV KKN 89/01, wyrokowi SA Wrocław z 31.10.2019 r. II AKa 327/19,

co mogło doprowadzić do wniosków o przeprowadzeniu obserwacji psychiatrycznej **M. Z.** - w celu profesjonalnych ustaleń co do jego niepoczytalności - a przez to

VI. Sąd z obrazą art. 8 k.p.k. - art. 7 k.p.k. oraz m.in. wyroku Sądu Rejonowego we Wrocławiu z 31.10.2019 r., II AKa 327/19, wyroku SN z 28.05.2001 r., IV KKN 89/01 - uznał uzyskaną opinię, główną i z rozprawy - za miarodajną.

VII. Obrazę art. 53 § 1 k.k. - w zakresie dyrektyw wymiaru kary 3 lat i 6 m-y w stosunku do **M. Z.** (pomimo, że w warunkach art. 64 k.k.) - która jest drastycznie surowa, biorąc pod uwagę w konsekwencji zapłatę za przejęty alkohol, bardzo niską wartość czynu - łącznie 435,60 zł, przyznanie do czynów, krytyczną ocenę swego postępowania, wyrażoną skruchę w toku procesu.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów autor kasacji wniósł o uniewinnienie **M. Z.** a, ewentualnie uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z 09.04.2025 r., II Ka 74/25 i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej rozpoznania na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego akcentuje się, że: „kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia skierowanym przeciwko orzeczeniu wydanemu przez sąd odwoławczy na skutek rozpoznania środka odwoławczego. Celem postępowania kasacyjnego jest bowiem wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa, ale o charakterze rażącym, a jednocześnie takich, które miały istotny wpływ na treść orzeczenia. Możliwość wniesienia skutecznej kasacji jest zatem istotnie ograniczona. Postępowanie kasacyjne nie jest z pewnością postępowaniem, które ponawiać ma kontrolę odwoławczą. W toku tego postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2017 r., IV KK 276/17, LEX nr 2428223; LEX nr*

2692803). „Wykazanie wadliwości przeprowadzonej w sprawie kontroli apelacyjnej poprzez zakwalifikowanie uchybień jako rzekomo naruszających dyspozycje art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. nie może ograniczać się wyłącznie do formalnego powołania tych przepisów w zarzucie kasacji i stworzenia pozorów nieprawidłowej kontroli odwoławczej (poprzez sugerowanie np. «nienależytego», «niepełnego», «niewłaściwego», «nierzetelnego», «pobieżnego» rozpoznania apelacji), jeżeli z istoty zarzutu odczytywanej z jego uzasadnienia, jednoznacznie wynika, że skarżący wyłącznie domaga się przeprowadzenia przez Sąd Najwyższy kolejnej, dublującej kontrolę apelacyjną, weryfikacji prawidłowości orzeczenia sądu pierwszej instancji bądź forsuje subiektywną interpretację wyników postępowania dowodowego. Podważenie prawidłowości procedowania sądu odwoławczego w zakresie ustawowych standardów kontroli odwoławczej uzależnione jest od precyzyjnego wykazania takiego stanu rzeczy, z odwołaniem się – w razie potrzeby – do treści apelacji, jak i pisemnych motywów orzeczenia instancji *ad quem*” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2023 r., I KK 357/23, LEX nr 3716834).

Lektura uzasadnienia kasacji prowadzi tymczasem do wniosku, że nie spełnia ona powyższych warunków. Na wstępie warto zauważyć, że pomimo licznych zarzutów, których sama treść jawi się jako próba doprowadzenia do zdublowania kontroli instancyjnej, uzasadnienie kasacji liczy *de facto* niecałe 3 strony, na których przedstawiono albo ogólnikowe, albo polemiczne stwierdzenia, które nie wykazują wadliwości kontroli instancyjnej przez Sąd II instancji, co z oczywistych względów nie mogło przynieść skarżącemu oczekiwanych rezultatów.

Odnosząc się do zarzutu wadliwości kontroli instancyjnej w zakresie analizy wyczerpania znamion przestępstwa z art. 278 § 3a k.k., Sąd II instancji miał podstawy by uznać, że skazanemu przy dokonywanych kradzieżach towarzyszył zamiar przywłaszczenia alkoholu i poprzez swoje zachowania włączał go do swojego majątku nie płacąc za niego (s. 8 uzasadnienia wyroku Sadu *ad quem*). Wskazywanie w kasacji, że M. Z. nie działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej jest obojętne dla przypisania mu przestępstwa kradzieży szczególnie zuchwałej. Do znamion strony podmiotowej tego występku należy wprawdzie zamiar kierunkowy, jednak jest on ukierunkowany na przywłaszczenie rzeczy, co – jak pokazuje

niniejsza sprawa – nie musi się wiązać z trwałym uzyskaniem korzyści majątkowej, jeżeli przedmiotem czynności wykonawczej jest mienie mogące podlegać natychmiastowemu zużyciu i w ten właśnie sposób zostaje niezwłocznie przez sprawcę wykorzystane. Nawet jednak w takiej sytuacji dochodzi do chwilowego uzyskania przez sprawcę korzyści majątkowej. Dokonanie bowiem zaboru alkoholu, a następnie jego pospieszne spożycie oznacza postąpienie z rzeczą jak właściciel, a zatem jej przywłaszczenie (*animus rem sibi habendi*), które oznacza wprowadzenie chwilowe, ale jednak przysporzenie majątkowe sprawcy, ponieważ w sensie prawnym doszło do włączenia skradzionego alkoholu do majątku sprawcy.

Odnosząc się do pozostałych zagadnień należy stwierdzić, że Sąd odwoławczy odniósł się również do zarzutu obrazy przepisów postępowania, dotyczących opiniowania biegłych, czemu dał wyraz w szczegółowych pisemnych motywach wyroku (s. 9-12 uzasadnienia). Podobnie szczegółowo odniósł się do zarzutu obrazy art. 53 § 1 k.k. oraz rażącej niewspółmierności kary (s. 12-15 uzasadnienia wyroku Sądu *ad quem*).

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążając skazanego.

[J.J.]

[r.g.]